

Kontrastive beskrivelser

Morsmålet sett i forhold til norsk

Somali

Somali er et kusjittisk språk som snakkes i Somalia, der det er offisielt språk, og av somaliere i deler av Kenya, Etiopia og Djibouti.

De somaliske eksempelordene er foreslått av somaliske norskkursdeltakere og språkhjelpere, og korrekturlest av en somalisk morsmåslærer.

Språkspesifikke merknader:

- Somalisk /a/ dekker både norsk /a/ og /æ/, og somaliske «af», er derfor også markert på /æ/ som «æf».
- Vår «kj» (med sunnmørsk tj-uttale) tilsvarer på noen dialekter somaliske «j». Derfor står «jeer» i parentes som eksempel på «kj», selv om somaliske «j» på andre somaliske dialekter uttales som på engelsk.
- Somali fikk skriftspråk så sent som tidlig på 1970-tallet. Derfor er det et svært lydrett skriftspråk.
- Bokstavene c, q, w og x representerer somaliske lyder som ikke finnes på norsk.
- Norsk og somali skriver noen felles lyder med forskjellige bokstaver:
norsk «o» = somalisk «u» norsk «å» = somalisk «o» norsk «j» = somalisk «y» norsk «sj» = somalisk «sh»

Somalisk alfabet

B t j x kh d r s sh dh c g f q k l m n w h y a e i o u. De fleste fonemer utales likt som norsk, men noen fonemer utales forskjellige. Fonemer som v, p og z finnes ikke på somalisk. Brukes liten og stor bokstav? : Ja. det brukes liten og stor bokstav. Andre ting: Å uttale ordet y og j er annerledes på somalisk enn norsk.

Skriftspråk er det språket som blir brukt til å lese og skrive:

Somalisk språk skrives som Latinsk

Skriveretning: Fra venstre til høyre. Forholdet mellom skrift og tale er at vi leser det vi skriver.

Fonologi handler om hvordan lyder fungerer i språk:

Vokaler: Somalisk språk har to typer vokaler. Korte vokaler A,E,I,O,U For eks. Bad = sjå og Lang Vokaler AA,EE,II,OO,UU For eks. baad = maat

Uttale som er vanskelig: Fonemer som er vanskelig for en person som ikke er somalisk. X, c, kh og q

Ord som har samme skrive måte, men uttale lyden er forskjellige: F-eks Inan / l'nan = Gutt / Jenta

Somalisk språk konstriksjon «Grammatikk»

Det somaliske språket er et syntetisk språk, siden enkelte ord kun har en rekke endelser med sin grammatikkfunksjon. Verb kan skiftes hvis det er en person eller flere personen som gjør handlingen. F.eks:

Hankjønn en person: Han reiser =wuu safrayaa

Hunkjønn en person: Hun reiser = way safraysaa

Hankjønn/Hunkjønn med flere person = way safrayaan.

Bokstaver som ikke finnes i Somalisk språket:

Tale: Unge og barn sliter med å tale bokstavene P, v, æ, ø og å, siden det ikke finnes på det somaliske språket eller har en helt annen uttalelse enn norsk. Det er også vansker med å uttale lydene skj, sj, sk, ki.

Annet

Fokusere på alt det barnet kan og er flink til. Gi morsmålet en verdi i seg selv, ikke bare som middel for å lære norsk. Språket er nært knyttet til identitet og barnets sosiale utvikling. Mange barn vokser opp som fremmede i det eneste landet de kjenner, «skolene må bidra til en positiv identitetsutvikling for hvert barn. For at tospråklige barn skal kunne utvikle en trygg identitet må de få anerkjennelse i forhold til sin språklige og kulturelle bakgrunn. Det er viktig å la barnet sette ord på likheter og forskjeller. Man kan for eksempel lære geografi eller om religion med utgangspunkt i barna. Et godt samarbeid mellom skole og hjemmet er veldig viktig. Man bør ta foreldrene på alvor, få tak i deres perspektiv, opplevelse og forståelse av skole. Etterstrebe dialog med foreldre, ikke "monolog». Dessuten er det viktig å anerkjenne at somalisk er meget vanskelig grammatisk og ortografisk. Derfor blir noen elever skremt fra å prøve å lære seg norsk, fordi de forventer vanskelig grammatikk.

Postadresse:
Kristiansand kommune
Mottaksskolen
Postboks 417 Lund
4604 Kristiansand

Besøksadresse:
Mottaksskolen
Kongsgård Alle 20
4631 Kristiansand

Telefon: 38107890

E-postadresse:
post.mottaksskolen@kristiansand.kommune.no

<http://www.kristiansand.kommune.no/>
Foretaksregisteret
NO963296746